

Date: 13th February-2026

**BOSHLANG'ICH TA'LIM FANLARINI O'QITISH SAMARADORLIGI VA
PEDAGOGLARNI ATTESTATSIYADAN O'TKAZISHNING METODIK
AHAMIYATI**

Hasanova Nargiza Abdurazzoqovna

Hamid Olimjon va Zulfiya nomidagi ijod maktabining tarbiyachisi

Annotatsiya (o'zbek tilida): Mazkur maqolada boshlang'ich ta'lim fanlarini o'qitish jarayonining samaradorligini oshirish omillari, zamonaviy pedagogik yondashuvlar hamda pedagog xodimlarni attestatsiyadan o'tkazish tizimining ta'lim sifati bilan uzviy bog'liqligi tahlil qilinadi. O'qituvchining kasbiy kompetensiyasi, metodik mahorati, innovatsion faoliyati va baholash tizimining o'quv natijalariga ta'siri ilmiy-nazariy jihatdan asoslanadi. Shuningdek, amaliyotda uchraydigan muammolar hamda ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar beriladi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, metodika, kompetensiya, attestatsiya, pedagogik mahorat, ta'lim sifati, innovatsion yondashuv.

Аннотация (rus tilida): В статье анализируются пути повышения эффективности преподавания предметов начального образования, современные педагогические подходы и методическое значение системы аттестации педагогических кадров. Научно обоснована взаимосвязь между профессиональными компетенциями учителя, его методическим мастерством и качеством образовательных результатов. Рассматриваются проблемы практики и предлагаются пути их решения.

Ключевые слова: начальное образование, методика обучения, компетенция, аттестация, качество образования, педагогическое мастерство.

Abstract (English): This article analyzes ways to improve the effectiveness of teaching primary education subjects, modern pedagogical approaches, and the methodological importance of teacher certification. The relationship between teachers' professional competencies, methodological skills, and the quality of learning outcomes is scientifically substantiated. Existing practical problems and possible solutions are also discussed.

Keywords: primary education, teaching methodology, competence, certification, educational quality, pedagogical skills.

Kirish

Globallashuv va axborotlashuv jarayonlari ta'lim tizimiga ham yangicha talablarni qo'yimoqda. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichi shaxs kamolotining dastlabki va eng muhim poydevori hisoblanadi. Shu bosqichda o'quvchilarda savodxonlik, tafakkur, nutq, mustaqil o'rganish ko'nikmalari shakllanadi. Demak, ta'lim sifati birinchi navbatda boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy tayyorgarligiga bog'liq.

Pedagoglarni attestatsiyadan o'tkazish tizimi esa aynan shu sifatni nazorat qilish, baholash va rivojlantirish mexanizmi sifatida xizmat qiladi.

Nazariy asoslar

Date: 13th February-2026

Pedagogik adabiyotlarda o'qitish samaradorligi o'quvchining bilimi, ko'nikmasi, malakasi hamda shaxsiy rivojlanishidagi o'sish bilan belgilanadi. Zamonaviy ta'lim nazariyalariga ko'ra:

- shaxsga yo'naltirilgan ta'lim
- kompetensiyaviy yondashuv
- faoliyatga asoslangan metodlar

boshlang'ich ta'lim uchun eng maqbul yo'nalish hisoblanadi.

Boshlang'ich ta'lim fanlarini o'qitishning metodik xususiyatlari

Boshlang'ich bosqichda darslar:

- ko'rgazmali,
- interfaol,
- o'yin asosida,
- muammoli vaziyatlarga boy

bo'lishi zarur. Chunki kichik yoshdagi o'quvchilar faol harakat, emotsional ta'sir va qiziqarli faoliyat orqali tezroq o'zlashtiradi.

Matematika darslarida mantiqiy o'yinlar, ona tili va o'qish savodxonligida rolli o'qish, tabiiy fanlarda kuzatish va tajribalar samarali natija beradi.

O'qituvchining kasbiy kompetensiyalari

Boshlang'ich sinf o'qituvchisida quyidagi kompetensiyalar ustuvor:

- metodik moslashuvchanlik
- bolalar psixologiyasini bilish
- nutq madaniyati
- AKTdan foydalanish
- refleksiv tahlil qobiliyati

Bu sifatlar o'qituvchining dars samaradorligini belgilaydi.

Attestatsiya — kasbiy rivojlanish omili

Attestatsiya o'qituvchini baholash bilan birga uni rivojlanishga undaydi. To'g'ri tashkil etilgan attestatsiya:

- o'z ustida ishlashga rag'batlantiradi
- metodik izlanishga yo'naltiradi
- tajriba almashinuvini kuchaytiradi
- ta'lim sifatini barqaror oshiradi

Attestatsiyada test, ochiq dars, portfolio, metodik ishlanmalar tahlili kabi mezonlar muhim.

O'qitish sifati va attestatsiya o'rtasidagi bog'liqlik

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, attestatsiyaga jiddiy tayyorlanuvchi pedagoglar innovatsion metodlarni faol qo'llaydi. Bu esa o'quvchilarning:

- mustaqil fikrlashi
- ijodiy yondashuvi
- bilimni amaliy qo'llashi darajasini oshiradi.

Muammolar

- Attestatsiyani rasmiy jarayon sifatida qabul qilish

Date: 13th February-2026

- Metodik qo‘llab-quvvatlashning sustligi
- AKT savodxonligi yetarli emasligi

Takliflar

- Metodik seminar va treninglarni ko‘paytirish
- Mentorlik tizimini joriy etish
- Portfolio yuritishni takomillashtirish
- Ochiq darslar tahlilini ommalashtirish

Xulosa

Boshlang‘ich ta‘lim sifati — kelajak ta‘limining poydevori. Attestatsiya esa o‘qituvchining kasbiy o‘rishini ta‘minlovchi muhim mexanizm. Zamonaviy yondashuvlar bilan uyg‘unlashgan attestatsiya tizimi ta‘lim samaradorligini oshiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasining “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. Pedagog kadrlarni attestatsiyadan o‘tkazish tartibi to‘g‘risidagi me‘yoriy hujjatlar.
3. Ishmuhamedov R. Pedagogik texnologiyalar.
4. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalar asoslari.
5. Qosimova K. Boshlang‘ich ta‘lim pedagogikasi.
6. Azizxo‘jayeva N. Pedagogik mahorat.
7. Zimnyaya I.A. Pedagogicheskaya psixologiya.
8. UNESCO. Teacher Professional Development.
9. OECD. Teachers as Lifelong Learners.

